

חוויה מכווננת: בוגט

לא שקופים: קידר

זאבים או כבשים

ע"ד עמירם בוגט היה רשם העמותות שש שנים, מ'1997 עד 2003. ע"ד ירון קידר היה רשם העמותות מ'2004 עד 2008. בוגט היה מינוי פוליטי של הימין. קידר היה יועץ משפטי של מרצ. שניהם שותפים חיום במשרד עורכי דין אחד. זה מלמד, כנראה, משה חיובי על היכולת של הימין

השטאל בישראל להתפרנס במשותף, זה מלמד גם שהי קוח על העמותות, בעיקר על העמותות השטריות, הוא חודה מכוננת שבונה חברות לאורך שנים. השטרות פגשותי אתם במשרדם בתל אביב. הם כתבו נייר משותף שמבקש לחולל מהפך בפיקוח על כספים פוליטיים. הדגדל שלהם הוא ארצות הברית.

הבעיה, אימרים השניים, היא ההונאה. בשדה העמותות הפוליטיות רופים הזבים שמתחזים לכבשים. השטאל הקים שורה של עמותות שמאחורי חזות תמימה, ציבורית, מועזת לעסוק בקידום אישים או מפלגות. הימין מחקה את השטאל. חלק גדול מהעמותות האלה פוזלות אל מדינות וארגונים זרים, ביניהם מדינות עוינות לישראל. אחרות פונות אל ליבם של תורמים יהודים. הן מנהלות את הקרב ביניהן בא גלית.

בוגט וקידר לא רצו לנקוב בשמות. מספר העמותות הפיר ליטיות שמחזרות אחי כפי זה גדול, מהסכם זנבה בשטאל ועד עמותת חרשה בימין, ngo monitor שמה, שתפקידה לעקוב אחי הורמת הכספים לעמותות של השטאל.

"הן מנהלות קרב על הבריו", אמר קידר. "אנחנו הישראל לים ממלאים בו רק את תפקיד הכבשה". השניים מציינים שאם יהיה מהלך משמעותי בנדה, התי נתקוט נוספת או הסכם, תיפתח בין העמותות מלחמה של ממש. "המערכת הרגולטורית לא יודעת להתמודד עם זה", הם אמרים.

מה שהם מציינים הוא למתוח קו ברור בין עמותות שפר עלות למטרות פוליטיות לא מפלגתיות לבין עמותות מפלגתיות, כמו בחוק האמריקאי. מי שפועל למען מטרת מפלגתית יצטרך להיכנס לתוך המגבלות של מימון מפלגות. מי שפועל מחוץ למעגל הזה, יזכה מופשט פעולה.

את חוק מימון מפלגות הייבם לשנה, לדעתם. סכום הדרישה המתו, 2,000 שקל לאדם, נמוך מדי. אם מישו מבקש לתרום למועמד או למפלגה סכום גדול, צריך לאפשר לו, בינתיים שובל יודה שקוף. הם מהווים לעניין הזה דוגמה אקסטרמלית: אם מיליאורד אמריקאי מבקש לקדם את עניינו של ראש ממשלה, מוטב שיתרום לו במישרין. זה הריבה יותר ישר ודרכה יותר פשוט מאשר להקים עיתון.

"כירגע", אמר בוגט, "אין שום מגבלות על עמותות פר ליטיות שלא קשורות במישרין למפלגות. צריך להרקי את הפיקוח עליהן. בעיקר, לחייב שקיפות. אילו צריך לקבוע בחוק שעמותות פוליטיות לא יקבלו כסף ממדינות זמאריט נים זרים, אני אומר עמותות פוליטיות, כי יש הרבה עמותות לא פוליטיות בישראל שמקבלות כספים ממקורות זרים. עמותות מקבלות החור מס. ייתכן שצריך לשלול את ההטבה הזאת מעמותות פוליטיות".

"אנחנו מדינה מאד לא שקופה", אמר קידר. "מאמצות" הברית ניתן לקבל את רחוקת המס של כל מלכיד. בארץ משום מה נתנו לעמותות היטיות, אני מקבל את היעין של מן בסתר. לעמותות לא פוליטיות צריך לאפשר מתן בסתר על כל סכום, ללא מגבלה, אבל בעמותות פוליטיות יפרסמו את שמות התורמים החל בשקל אחד".

ההצעות שלהם מכירות, הן לוקות בבעיה אחת קשה הן תמימות. בישראל כמעט כלתי אפשרי להבחין בין פוליטיקה לתועלת הציבור או פוליטיקה לתועלת המפלגה או הטרופה. ההודים מתחבמים: יש להם אלפיים שטות ניסוח בחתגברות על רגולטורים. הם ימצאו דרך לעקוף כל חוק שמגביל תחמה פוליטי.

אבל את סכומי התרומות המתורות אפשר להגביל. אפי לו מיקו איתן, אבי כל הזקנים שנועדו להגביל תרומות פר ליטיות, מוכן לשקול שינויים שוליים בחוק. השאר נתון בידו הציבור: אם אנשים יבינו שעוברים עליהם, שהם מקבלים פוליטיקה כמחצית ייבא, שהכבשים אינם אלא זאבים, הם ירחיקו את המטר.

